

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

9 päivänä syyskuuta 2021 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Verotus – SEUT 63 artikla – Pääomien vapaa liikkuvuus – Tulovero – Listatuille osakkeille maksettavat osingot – Veroetuus, joka on varattu kotimaisessa pörssissä listatuille osakkeille maksettaville osingoille – Kohtelun erilaisuus – Objekttiivinen erottelukriteeri – Rajoitus – SEUT 65 artikla – Objektiivisesti toisiinsa rinnastettavissa olevat tilanteet – Perustelut – Puhtaasti taloudellinen päämäärä

Asiassa C-449/20,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Supremo Tribunal Administrativo (ylin hallintotuomioistuin, Portugali) on esittänyt 22.9.2020 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen samana päivänä, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Real Vida Seguros SA

vastaaan

Autoridade Tributária e Aduaneira,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Kumin (esittelevä tuomari) sekä tuomarit P. G. Xuereb ja I. Ziemele,

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Real Vida Seguros SA, edustajanaan C. Ramos Pereira, advogado,
- Portugalin hallitus, asiamiehinään L. Inez Fernandes, S. Jaulino, H. Magno ja P. Barros da Costa,
- Euroopan komissio, asiamiehinään W. Roels ja I. Melo Sampaio,

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEUT 63 ja SEUT 65 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Real Vida Seguros SA ja toisaalta Autoridade Tributária e Aduaneira (vero- ja tullihallinto, Portugali; jäljempänä verohallinto) ja joka koskee listatuille osakkeille maksettavien osinkojen osittaista vähentämistä määritettäessä tuloveron määräytymisperustetta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Veroetuuksia koskevan säännösten (Estatuto dos Benefícios Fiscais, Diário da República I, I-A -sarja, nro 149, 1.7.1989), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä EBF), 2 §:n 1 momentissa säädettiin seuraavaa:

”Veroetuusiksi katsotaan poikkeukselliset toimenpiteet, joiden antamisella pyritään suojaamaan muuhun kuin verotukseen liittyviä yleisiä etuja, jotka ylittävät verotuksesta, joka niillä estetään, aiheutuvat edut.”

- 4 EBF:n 31 §:ssä säädettiin seuraavaa:

”Luonnollisen henkilön tuloverossa ja yhteisöverossa otetaan huomioon vain 50 prosenttia pörssissä kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista maksettujen osinkojen määrästä.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 5 Real Vida Seguros, jonka kotipaikka on Porto (Portugali), sai verovuosina 1999 ja 2000 osinkoja sekä Portugalin pörssissä listattujen osakkeiden että ulkomaisissa pörsseissä listattujen osakkeiden perusteella. Se vähensi EBF:n 31 §:n perusteella kyseisiä verovuosia koskevan tuloveronsa määräytymisperusteen määrittämisen yhteydessä 50 prosenttia kyseisistä osingoista kokonaisnettotuloksestaan.

- 6 Mainittuja verovuosia koskevan verotarkastuksen tuloksena toimivaltainen viranomainen oikaisi veron perustetta verovuoden 1999 verotettavan tulon osalta 10 778,46 eurolla ja verovuoden 2000 verotettavan tulon osalta 13 406,62 eurolla ja perusteli oikaisut seuraavasti:

”Pörssissä listattuja osakkeita koskevan EBF:n 31 §:n mukaisesti vähennettyjen tulojen laskentaperusteen tarkastelusta ilmenee, että verovelvollinen on ottanut huomioon sekä koti- että ulkomaisissa pörsseissä listatuista osakkeista saatujen osinkojen bruttomäärät.

Veroetuuden käsite huomioon ottaen ja koska kyseinen etu on otettu käyttöön kaupankäynnin elävöittämiseksi kotimaan pörssissä, olisi huomioon voitu kuitenkin ottaa ainoastaan kotimaan arvopaperipörssissä listatuista osakkeista maksetut osingot – –”

- 7 Real Vida Seguros riitautti kyseisen verotarkastuksen jälkeen tehdyt verotuspäätökset turhaan ensiksi hallinnollisella valituksella ja sitten tuomioistuimeen tekemällään valituksella. Mainittu yhtiö valitti näin ollen Supremo Tribunal Administrativo (ylin hallintotuomioistuin, Portugali), joka on tässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin.
- 8 Real Vida Seguros esittää valituksensa tueksi, että alioikeus on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että EBF:n 31 §:ssä säädettyä vähennyskelpoisuutta sovellettiin ainoastaan Portugalin pörssissä listattujen osakkeiden osinkoihin eikä myös ulkomaisissa pörsseissä listattujen osakkeiden osinkoihin. Mainittu yhtiö toteaa, että sen lisäksi, ettei kyseisessä pykälässä viitata osinkojen alkuperään, kaikenlainen erottelu tältä osin olisi unionin oikeuden vastaista, koska kyseisen veroetuuden tällaisella soveltamisella loukattaisiin pääomien vapaata liikkuvuutta.
- 9 Kansallinen tuomioistuin täsmentää, että EBF:n 31 §:ssä säädetyn veroetuuden tulkinta, jonka mukaan kyseistä etuutta sovellettiin ainoastaan kotimaan pörssissä listattujen osakkeiden osinkoihin, perustuu siihen, että kyseisen pykälän tarkoituksena oli elävöittää tai kehittää pörssikauppaa. Kansallisen tuomioistuimen mukaan kyse on näin ollen EBF:n 2 §:n 1 momentissa tarkoitettusta merkittävästä yleisestä edusta, jota pidetään tärkeämpänä kuin veron itsensä tarkoitusta.
- 10 Supremo Tribunal Administrativo on kuitenkin epäilyksiä siitä, onko kyseinen tulkinta yhteensopiva pääomien vapaan liikkuvuuden kanssa, joten se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko SEUT 63 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa vahvistetun pääomien vapaan liikkuvuuden vastaista, että [EBF:n] 31 §:n ja 2 §:n mukaisesti yhteisöverotuksessa voidaan valittajan maksettavaksi verovuosilta 1999 ja 2000 tulevasta määrästä vähentää 50 prosenttia osingoista, jotka on saatu kotimaan (Portugalin) pörssissä, ja katsoa, ettei tätä vähennystä voida tehdä muiden [jäsenvaltioiden] pörseistä saaduista osingoista?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 11 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustele kysymyksellään, onko SEUT 63 ja SEUT 65 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä jäsenvaltion verotuskäytännölle, jonka mukaan verovelvollisen tuloveron määräytymisperusteen määrittämistä varten kyseisen jäsenvaltion pörssissä listatuille osakkeille maksettavat osingot otetaan huomioon ainoastaan 50 prosentin osalta niiden määrästä, kun taas muiden jäsenvaltioiden pörsseissä listatuille osakkeille maksettavat osingot otetaan huomioon täysimääräisesti.
- 12 Aluksi on todettava, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen selitysten mukaan EBF:n 31 §:ssä säädettiin verovuosien 1999 ja 2000 osalta, että osingot otettiin huomioon 50 prosentin osalta ja että kyseistä sääntöä sovellettiin kyseisen pykälän tarkoitus huomioon ottaen ainoastaan sellaisten osakkeiden osinkoihin, jotka oli listattu Portugalin pörssissä. Yhtäältä on huomautettava, että Portugalin hallituksen kirjallisista huomautuksista ilmenee, että mainitun pykälän – joka otettiin käyttöön vuonna 1989 ja kumottiin vuonna 2008 – nojalla kyseiset osingot voitiin verovuoden 2000 osalta vähentää tuloveron määräytymisperusteesta 60 prosenttiin saakka niiden määrästä eikä vain 50 prosenttiin saakka. Toisaalta Real Vida Seguros riitauttaa sekä alioikeuden että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämän EBF:n 31 §:ää koskevan

tulkinnan, jonka mukaan kyseistä pykälää sovellettiin ainoastaan sellaisiin osinkoihin, jotka on saatu Portugalin pörssissä listatuista osakkeista, koska tällainen edellytys ei ilmene mainitun pykälän sanamuodosta.

- 13 Tältä osin on huomautettava, että SEUT 267 artiklassa määrätystä menettelyssä, joka perustuu kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen tehtävien selkeään jakoon, yksinomaan kansallisen tuomioistuimen asiana on määrittää pääasian tosiseikasto ja arvioida sitä sekä selvittää kansallisten lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten täsmällinen ulottuvuus (tuomio 3.10.2019, Fonds du Logement de la Région de Bruxelles-Capitale, C-632/18, EU:C:2019:833, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Unionin tuomioistuin voi lausua yksinomaan unionin oikeuden tulkinnasta tai pätevydestä kansallisen tuomioistuimen kuvaaman tosiasiallisen ja oikeudellisen tilanteen valossa (tuomio 17.12.2020, Onofrei, C-218/19, EU:C:2020:1034, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) voimatta kyseenalaistaa sitä tai tarkistaa sen paikkansapitävyyttä (ks. vastaavasti tuomio 15.9.2011, Gueye ja Salmerón Sánchez, C-483/09 ja C-1/10, EU:C:2011:583, 42 kohta ja tuomio 21.6.2016, New Valmar, C-15/15, EU:C:2016:464, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 14 Ennakkoratkaisukysymykseen on näin ollen vastattava ottaen lähtökohdaksi ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenevät perusteet.
- 15 SEUT 63 artiklan 1 kohdassa kielletään pääomanliikkeiden rajoituksina muun muassa toimenpiteet, joilla aiheutetaan se, että jossakin toisessa valtiossa asuvat henkilöt ovat vähemmän halukkaita tekemään sijoituksia tietyssä jäsenvaltiossa, tai se, että kyseisessä jäsenvaltiossa asuvat henkilöt ovat vähemmän halukkaita tekemään niitä muissa valtioissa (tuomio 30.4.2020, Société Générale, C-565/18, EU:C:2020:318, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 16 Erityisesti silloin, kun erilainen kohtelu johtaa siihen, että yhdessä jäsenvaltiossa asuvan henkilön toisesta jäsenvaltiosta saamia tuloja kohdellaan epäedullisemmin kuin ensimmäisestä jäsenvaltiosta saatuja tuloja, sillä voidaan saada tällainen kotimainen sijoittaja luopumaan pääoman sijoittamisesta toiseen jäsenvaltioon (ks. tuomio 29.4.2021, Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö (Yhteissijoitusyrityksen jakamat tulot), C-480/19, EU:C:2021:334, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 17 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että listattujen osakkeiden perusteella maksettavien osinkojen saaja saattoi EBF:n 31 §:n – sellaisena kuin verohallinto on sitä soveltanut – nojalla vähentää tuloveron määräytymisperusteen määrittämisen yhteydessä kyseiset osingot osittain, kuitenkin sillä edellytyksellä, että ne osakkeet, joille mainitut osingot maksettiin, oli listattu Portugalin pörssissä.
- 18 Portugalin hallitus kiistää sen, että kyse olisi pääomien vapaaseen liikkuvuuteen kohdistuvasta rajoituksesta, ja esittää, että ajanjaksona, jona EBF:n 31 §:ää sovellettiin, Portugalin pörssi oli avoinna kaikkien jäsenvaltioiden tai kolmansien valtioiden luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille, koska sekä portugalilaisten yhtiöiden että ulkomaisten yhtiöiden osakkeita voitiin listata kyseiseen pörssiin.
- 19 Tältä osin on todettava, että on totta, ettei pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä, sellaisena kuin verohallinto on sitä soveltanut, tehty eroa yhtäältä maassa asuvien yhtiöiden jakamien osinkojen ja toisaalta ulkomailla asuvien yhtiöiden jakamien osinkojen välillä, koska edellytystä, joka koski osittaista vähennystä, sovellettiin erotuksetta molempiin osinkotyyppeihin.

- 20 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että kansallinen lainsäädäntö, jota sovelletaan erotuksetta maassa asuviin ja ulkomaisiin toimijoihin, voi kuitenkin merkitä pääomien vapaan liikkuvuuden rajoittamista, koska myös erilainen kohtelu, joka perustuu objektiivisiin perusteisiin, voi tosiasiallisesti asettaa rajat ylittävät tilanteet epäedullisempaan asemaan (tuomio 30.1.2020, Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 21 Näin on silloin, kun kansallisessa lainsäädännössä asetetaan veroedun saamiselle edellytys, jota sovelletaan erotuksetta mutta joka on luonteensa vuoksi tai tosiasiallisesti kotimaisille markkinoille ominainen, siten, että ainoastaan kyseisessä valtiossa asuvat yhtiöt voivat täyttää tämän edellytyksen eivätkä ulkomaiset yhtiöt yleensä täytä sitä (ks. tuomio 30.1.2020, Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 22 On katsottava, että käytäntö, jonka mukaan osinkojen edullisen verokohtelun edellytyksenä on se, että osakkeet, joille kyseiset osingot maksetaan, on listattu kotimaisessa pörssissä, johtaa kyseisen edellytyksen luonteen takia siihen, että maassa asuviin yhtiöihin tehtyjä sijoituksia suositaan ja että näin ollen ulkomaisiin yhtiöihin tehdyt sijoitukset asetetaan epäedullisempaan asemaan.
- 23 On nimittäin todettava yhtäältä, että yhtiöt, jotka listautuvat pörssiin ja joiden osakkeet hyväksytään kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla, listautuvat tavallisesti kotimaansa pörssiin. Toisaalta on todettava, että vaikka yhtiöt voivat listata osakkeensa samanaikaisesti ulkomaiseen pörssiin ja kotimaiseen pörssiin kansainvälisen rajat ylittävän listautumisen kautta, tietyssä pörssissä listattujen ulkomaisten yhtiöiden osuus on yleensä huomattavasti pienempi kuin kyseisessä maassa asuvien yhtiöiden osuus.
- 24 Tämä toteamus pätee sitä paitsi kaikilta osin Portugalin pörssiin, koska – kuten komission kirjallisista huomautuksista ilmenee – niiden ulkomaisten yhtiöiden määrä, joiden osakkeet on listattu kyseisessä pörssissä, on hyvin vähäinen suhteessa vastaavien maassa asuvien yhtiöiden määrään, eikä mikään osoita, että tilanne olisi ollut erilainen ajanjaksona, jona pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä säädettyä veroetuutta sovellettiin.
- 25 Näin ollen on katsottava, että verotuskäytäntö, jonka mukaan listatuista osakkeista maksettujen osinkojen saaja saattoi tuloveron määräytymisperusteen määrittämistä varten vähentää kyseiset osingot osittain sillä edellytyksellä, että osakkeet, joille mainitut osingot maksettiin, oli listattu Portugalin pörssissä, oli omiaan tekemään sellaisten henkilöiden kannalta, joilla oli mahdollisuus hyödyntää EBF:n 31 §:ssä säädettyä veroetuutta, vähemmän houkuttelevaksi sijoitusten tekemisen ulkomaisiin yhtiöihin, ja kyseinen käytäntö merkitsee siten pääomien vapaan liikkuvuuden rajoitusta, joka lähtökohtaisesti on kielletty SEUT 63 artiklassa.
- 26 Tästä huolimatta ja kuten Portugalin hallitus korostaa, SEUT 65 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan SEUT 63 artiklalla ei kuitenkaan rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta soveltaa niitä verolainsäädäntönsä merkityksellisiä säännöksiä, joiden mukaan verovelvollisia kohdellaan eri tavoin heidän asuinpaikkansa tai heidän pääomansa sijoituspaikan perusteella.
- 27 Tätä määräystä on pääomien vapaan liikkuvuuden peruseriaatetta koskevana poikkeuksena tulkittava suppeasti. Näin ollen kyseistä määräystä ei voida tulkita siten, että kaikki verolainsäädäntö, jossa verovelvollisia kohdellaan eri tavoin sen mukaan, missä he asuvat tai mihin valtioon he sijoittavat pääomansa, olisi automaattisesti EUT-sopimuksen mukaista. SEUT 65 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määrättyä poikkeusta itseään nimittäin rajoittaa SEUT 65 artiklan 3 kohta, jossa määrätään, että tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettut kansalliset

- säännökset ”eivät saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään taikka [SEUT] 63 artiklassa tarkoitetun pääomien ja maksujen vapaan liikkuvuuden peiteltyä rajoittamista” (tuomio 29.4.2021, Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö (Yhteissijoitusyritysten jakamat tulot), C-480/19, EU:C:2021:334, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 28 Unionin tuomioistuin on todennut myös, että SEUT 65 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla sallittu erilainen kohtelu on näin ollen erotettava SEUT 65 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta kielletystä syrjinnästä. Jotta kansallisen verolainsäädännön voitaisiin katsoa soveltuvan yhteen pääomien vapaata liikkuvuutta koskevien EUT-sopimuksen määräysten kanssa, siinä säädetyn erilaisen kohtelun on koskettava tilanteita, jotka eivät ole objektiivisesti arvioituina toisiinsa rinnastettavissa, tai erilaisen kohtelun on oltava oikeutettua yleistä etua koskevista pakottavista syistä (tuomio 29.4.2021, Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö (Yhteissijoitusyritysten jakamat tulot), C-480/19, EU:C:2021:334, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 29 Näin ollen on tutkittava ensinnäkin, onko yhtäältä Portugalin pörssissä listatuille osakkeille maksettavien osinkojen saajan ja toisaalta ulkomaisissa pörsseissä listatuille osakkeille maksettavien osinkojen saajan välillä objektiivista eroa.
- 30 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan rajat ylittävän tilanteen rinnastettavuutta jäsenvaltion sisäiseen tilanteeseen on tutkittava siten, että huomioon otetaan asianomaisella kansallisella lainsäädännöllä tavoiteltu päämäärä (tuomio 30.4.2020, Société Générale, C-565/18, EU:C:2020:318, 26 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 31 Portugalin hallitus vetoaa tältä osin siihen, että Portugalin pörssi oli kyseisenä ajanjaksona erilaisessa tilanteessa verrattuna muiden jäsenvaltioiden pörsseihin, ja siihen, että verovelvolliset saattoivat sen sijaan, että he olisivat vähentäneet osingot tuloistaan, vähentää veroistaan sen veron, jonka he olivat kyseisistä osingoista maksaneet ulkomaille.
- 32 Nämä väitteet eivät voi menestyä.
- 33 Ensinnäkin on todettava, että verovelvollinen, joka sijoittaa Portugalin pörssissä listattuihin osakkeisiin, ja verovelvollinen, joka sijoittaa ulkomaisissa pörsseissä listattuihin osakkeisiin, sijoittavat molemmat pääomiaan listattuihin osakkeisiin tehdäkseen voittoa.
- 34 Seuraavaksi on todettava, että molemmissa tapauksissa kyseisiä voittoja verotetaan Portugalissa. Siltä osin kuin Portugalin hallitus viittaa siihen mahdollisuuteen, että verovelvolliset, jotka ovat sijoittaneet pääomiaan ulkomaisissa pörsseissä listattuihin osakkeisiin, voivat vähentää Portugalissa kannettavasta verosta sen veron, jonka he ovat kyseisistä osingoista maksaneet ulkomaille, on muistettava, että vakiintuneessa oikeuskäytännössä on todettu, että suhteessa verosääntöön, jolla pyritään estämään jaetun voiton taloudellinen kaksinkertainen verottaminen tai lieventämään sitä, verovelvollisen, joka saa kolmannesta valtiosta osinkoja, tilanne on rinnastettavissa verovelvollisen, joka saa kotimaisia osinkoja, tilanteeseen, koska molemmissa tapauksissa voitot voivat lähtökohtaisesti olla ketjuverotuksen kohteena (ks. vastaavasti tuomio 24.11.2016, SECIL, C-464/14, EU:C:2016:896, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin ollen se, että verovelvolliset, jotka ovat sijoittaneet pääomiaan ulkomaisissa pörsseissä listattuihin osakkeisiin, saattoivat vähentää Portugalissa kannettavasta verosta sen veron, jonka he olivat kyseisistä osingoista maksaneet ulkomaille, ei – olettaen, että tällainen mahdollisuus todella oli olemassa – voinut merkitä kyseisten verovelvollisten asettamista tilanteeseen, joka olisi ollut erilainen sellaisten verovelvollisten tilanteeseen nähden, jotka olivat sijoittaneet pääomiaan Portugalin pörssissä listattuihin osakkeisiin.

- 35 Lopuksi on todettava, että sekä ennakkoratkaisupyynnöstä että Portugalin hallituksen kirjallisista huomautuksista ilmenee, että veroetuudella, joka oli myönnetty verovelvollisille, jotka olivat sijoittaneet pääomiaan Portugalin pörssissä listattuihin osakkeisiin, pyrittiin elävöittämään ja kehittämään Portugalin pörssiä.
- 36 Koska tällainen päämäärä – kuten tämän tuomion 22 ja 23 kohdassa olevista näkökohdista ilmenee – liittyy välttämättä ja läheisesti kotimaisen sijoitustoiminnan edistämiseen, sen hyväksyminen, että sijoittaminen Portugalin pörssissä listattuihin osakkeisiin asettaa verovelvolliset tilanteeseen, joka on erilainen kuin sellaisten verovelvollisten tilanne, jotka ovat sijoittaneet ulkomaisissa pörsseissä listattuihin osakkeisiin, vaikka SEUT 63 artiklan 1 kohdassa kielletään nimenomaisesti rajat ylittäviin pääomanliikkeisiin kohdistuvat rajoitukset, tekisi kyseisen määräyksen tyhjäksi (ks. analogisesti tuomio 26.2.2019, X (Kolmansiin maihin sijoittautuneet välyhtiöt), C-135/17, EU:C:2019:136, 68 kohta).
- 37 Toiseksi, siltä osin kuin on kyse rajoituksen oikeuttamisesta yleistä etua koskevalla pakottavalla syyllä, Portugalin hallitus väittää yhtäältä, että verotuskäytäntö, josta on kyse pääasiassa, merkitsi Portugalin oman verotusvallan käyttämistä ja perustui symmetriaan osinkojen verottamista koskevan oikeuden ja osinkojen verottamatta jättämisen sallimista koskevan oikeuden välillä.
- 38 Tältä osin on todettava, että vaikka kunkin jäsenvaltion asiana on järjestää voitonjakoa koskeva verotusjärjestelmänsä ja määrittää veron määräytymisperuste, jota sovelletaan osinkoa saavaan osakkeenomistajaan, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltioiden on kuitenkin käytettävä verotuksellista itsemääräämisoikeuttaan siten, että noudatetaan unionin oikeuden vaatimuksia, etenkin niitä, joista määrätään pääomien vapaaseen liikkuvuuteen liittyvissä EUT-sopimuksen määräyksissä, mikä edellyttää syrjimätöntä verotusjärjestelmää (ks. vastaavasti tuomio 30.1.2020, Köln-Aktienfonds Deka, C-156/17, EU:C:2020:51, 42 ja 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 39 Siltä osin kuin Portugalin hallitus viittaa toisaalta kotimaisen pörssin aseman edistämiseen, unionin tuomioistuimen hyvin vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että pelkästään taloudellisella päämäärällä ei voida oikeuttaa EUT-sopimuksella taatun perusvapauden rajoittamista (tuomio 25.2.2021, Novo Banco, C-712/19, EU:C:2021:137, 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 40 Lisäksi on todettava, että vaikka oletettaisiin, että tällainen päämäärä olisi hyväksyttävä, asiassa ei ole esitetty minkäänlaisia viitteitä siitä, ettei kyseistä päämäärää olisi voitu saavuttaa, vaikka pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä säädettyä veroetuutta olisi sovellettu myös ulkomaisissa pörsseissä listatuille osakkeille maksettaviin osinkoihin, ja että näin ollen olisi ollut välttämätöntä sulkea kyseiset osingot mainitun veroetuuden ulkopuolelle.
- 41 Kun edellä esitetyt näkökohdat otetaan huomioon, esitettyyn kysymykseen on vastattava, että SEUT 63 ja SEUT 65 artiklaa on tulkittava siten, että ne ovat esteenä jäsenvaltion verotuskäytännölle, jonka mukaan verovelvollisen tuloveron määräytymisperusteen määrittämistä varten kyseisen jäsenvaltion pörssissä listatuille osakkeille maksettavat osingot otetaan huomioon ainoastaan 50 prosentin osalta niiden määrästä, kun taas muiden jäsenvaltioiden pörsseissä listatuille osakkeille maksettavat osingot otetaan huomioon täysimääräisesti.

Oikeudenkäyntikulut

- 42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

SEUT 63 ja SEUT 65 artiklaa on tulkittava siten, että ne ovat esteenä jäsenvaltion verotuskäytännölle, jonka mukaan verovelvollisen tuloveron määräytymisperusteen määrittämistä varten kyseisen jäsenvaltion pörssissä listatuille osakkeille maksettavat osingot otetaan huomioon ainoastaan 50 prosentin osalta niiden määrästä, kun taas muiden jäsenvaltioiden pörsseissä listatuille osakkeille maksettavat osingot otetaan huomioon täysimääräisesti.

Allekirjoitukset